

YENİ ALMAN SİNEMASI*

Ceyhan KANDEMİR**

Abstract

This article provides information on the film industry in Germany. Industry figures for 1997; Growth forecasts; Some film successes.

The governments and private businesses are trying to get into the act by attracting film productions to their countries and by building new multiplex theaters to meet the growing demand for more cinema selections and modern conveniences.

.....

Amerikalılar ve Avrupalılar birçok kültürel konuda ayrılımlarına rağmen her iki ülke halkıda sinemaya gitmeyi sevmektedir. Bu paylaşılmış ortak geçmiş zaman film yapımını Avrupa'da ileriye götürerek gelişen bir sanayi haline getirdi ve Avrupalı sinema izleyicisi son iki yıl içerisinde sinema salonlarında

*Yazar:Menke-Gluckert, Wanda Çev:Dr. Ceyhan Kandemir The new German Cinema, Europe, Sep98 Issue 379, p43, 2p

**Araş.Gör.Dr. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyo-Tv-Sinema Bölümü

tam yoklama verdiler. Hem hükümet hem de özel sektör film prodüksiyonunu özendirme konusu içerisinde yer almaya çalışarak ülkelerine yeni iş imkanları ve kazanç getiriyorlar. Yeni multiplex sinema salonları inşa ederek artan talebi karşılamak için daha fazla sinema seçenekleri ve daha modern imkanlar sunuyorlar. Bizde bu yeni sinema patlamasının ana nedenlerini rapor haline getirmek için yerel durumları gözden geçirdik.

Bulduğumuz bazı veriler; Almanya'da sinema yeniden patlıyor, 1997'de bilet satışları % 11.7 artarak 840 milyon dolara ulaştı ve analizciler gelecekte de artışlar tahmin ediyorlar. Gözükten o ki karlılığı arttıran önemli bir sebep bütün Almanya'da yayılmış olan bu modern sinema kompleksleri (multiplex). Bu ihtişamlı yeni yerler Alman sinema izleyicisini mknatis gibi çekmeye başladı. Film dağıtımçıların son yayınladıkları istatistiklere göre sinema salonları yeni sahneler için 448 milyon dolarlık yatırım yaptılar ve bu yatırımlar halen devam ediyor. Film dağıtımçıları Network'unun resmi çalışanı Johannes Klingsporn "Yeni Sinema komplekslerinin sayısı yükselişte" olduğunu söylüyor. Klingsporn'un belirttiğine göre Alman sinema sahnesi kişi başına oranladığımız zaman Fransa'daki salon sayısına yetişmek için 700, Amerika'dakine yetişmek için 2700 sahneye daha ihtiyacı var.

Eksperler tarafından geçmekte olan 1997 yılında sinemaya giden Alman izleyici sayısının yıl sonu itibariyle 143 milyondan 160 milyona ulaşacağı belirtiliyor. Bununla beraber, Avrupa pazarı Hollywood için bilet fiyatlarının daha pahalı olması ve pazarlama maliyetlerinin daha düşük olması dolayısıyla çok daha ilgi çekici hale gelmeye başladı.

“Sony Pictures Entertainment”ın Berlin’in dışındaki Babelsberg stüdyolarında yatırım yapmasının tek nedeni Brandenburg eyaletinin sunduğu finansal imkanlar değildir. Babelsberg ayrıca Fritz Lange’in “Metropolis”inin, Josef von Sternberg’in “Mavi Melek”inin de (Marlene Dietrich’in başrolünü oynadığı) içinde yer aldığı 1920’lerin Almanya’sının bütün klasik filmlerinin çekildiği en eski stüdyolar olmasıdır. Komünizm döneminde Babelsberg Doğu Almanya hükümeti tarafından sahip olunan Defa stüdyolarına ev sahipliği yaptı. Stüdyolar 1992 yılında özelleştirilerek bir Fransız hizmet sektörü grubuna 100 milyon dolar karşılığı satıldı. “The Tin Drum” la Oscar kazanan Alman yönetmen Volker Schlöndorff bu stüdyoya kreatif direktör olarak getirildi.

Televizyon yapımcılarının elindeki imkanların film yapımcılarından daha fazla olduğu doğru ama bu değişebilir. Sony Pictures kendi rakipleri olan Warner Bros ve Disney’in alt şirketi olan ve hâlihazırda Til Schweiger’in “Knockin on Heaven’s Door”un da içinde bulunduğu bir dizi Alman hitini de çeken Buena Vista gibi kendi projelerine başladı. 2.5 milyon kişi tarafından izlendi, 1997 yılının en başarılı Alman filmiydi. (Hollywood yapımı “Titanic” 1997 yılının en fazla hasılat yapan filmi)

Yerli filmlerin başarısı Alman film kütürünün yeniden canlanmasına yardımcı oldu. “Knockin on Heavens” dışında “Comedian Harmonists”, “Campus” ve “Beyond the Silence” filmleri de geçen yılın hitleri arasında yer aldı. “Süddeutsche Zeitung” gazetesinde yazdığına göre, Alman film endüstrisi 1997 yılında pazar payını %18’e yükseltti, fakat Almanya’nın dışında Alman film endüstrisi hala ölü olarak kabul ediliyor. Alman

izleyicilerin hoşlandıkları dışarıya satılamıyor. Eğer bu böyle olsaydı, kimse bunu dikkate almazdı. Cannes ve Venedik gibi büyük film festivallerinde Alman filmleri uzun süreler yer almadı. Caroline Link'in en iyi yabancı film dalıyla Akademi ödülü adayı olan "Beyond Silence" Alman sinemasının medarı iftarıdır. Bir sağır-dilsiz hakkındaki 1.7 milyon dolar bütçeli prodüksiyon Almanya'da 2 milyon kişiyi sinema salonlarına çekti.

Almanya'nın savaş sonrası yönetmenleri hep Lang ve von Sternberg'in taklitçileri konumunda kalmışlardır. Muhtemelen 1970'lerin en meşhur olan yönetmeni yaratıcı ve cesaret uyandırıcı filmleriyle Rainer Werner Fassbinder'dir. 1982 yılında ölen Fassbinder sadece 13 yıl içerisinde, Berlin Film Festivalinde Altın Ayı kazandığı filmi "The Yearning of Veronika Voss"unda içinde yer aldığı tam 41 televizyon programı ve filmler yaptı.

Fassbinder'in mantalitesiyle filmler yapan, bu filmler arasında, "Paris", "Texas", "Heaven over Berlin", filmlerinin de bulunduğu, Wim Wenders Amerikan sinema salonlarında kayda değer bir başarı elde etti, bunun yanısıra Cannes film festivalinde de birçok ödüller topladı. Buna rağmen en iyi bilinen, en azından Amerikan seyircisi tarafından en iyi bilinen Alman yönetmen 1982 yılında en iyi yabancı film dalında Oscar ödüllü "Das Boot" filminin sahibi ve Harrison Ford'un başrolünü oynadığı geçen yazın filmi "Blockbuster Air Force One"ın yönetmeni Wolfgang Petersen'dir.